

**Handläggare**  
Kerstin Bratt  
Telefon:

**Till**  
Solberga/Sjöängens förskolor

## **Verksamhetsplan 2022 för Solberga/Sjöängens förskolor**

### **Förslag till beslut**

## Innehållsförteckning

<b>Verksamhetsplan 2022 för Solberga/Sjöängens förskolor .....</b>	<b>1</b>
Förslag till beslut .....	1
<b>Inledning .....</b>	<b>3</b>
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla .....	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort .....	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige .....	6
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt .....	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring .....	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö .....	13
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden .....	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser .....	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna .....	16
<b>Redovisning av ekonomi .....</b>	<b>20</b>
Resursanvändning .....	20
Budget 2022 .....	20
<b>Övrigt .....</b>	<b>21</b>

## Inledning

### Solberga/ Sjöängens Förskolors Verksamhetsplan 2022

#### Vision

Solberga/ Sjöängens förskolor kännetecknas av en förskola i världsklass där lek, lärande, trygghet och respekt för det enskilda barnet står i centrum. Förskolan ska möta barnens förmågor och intressen. Med en förskola i världsklass bidrar vi till att framtida generationer präglas av nyfikenhet och lust att lära, trygghet och respekt för olikheter.

#### Verksamhetsidé

Tillsammans för hållbar framtid!

Vårt uppdrag är att förmedla både kunskaper och värden. I verksamheten levandegör vi demokratiska värden samtidigt som vi stimulerar kreativitet och lärande. Vi ser på hållbar utveckling ur ett helhetsperspektiv där delar som lärande, val av material, kost, mänskliga rättigheter, demokrati, delaktighet, jämställdhet och vår relation till naturen ingår. Vi ger alla barn i verksamheten en trygg, omsorgsfull, lustväckande och stimulerande vardag med närvarande och aktiva medforskande pedagoger. Barnen ska se på framtiden som positiv och påverkningbar.

Den pedagogiska verksamheten utgår ifrån målen i förskolans läroplan, skollagen, barnkonventionen, Plan mot kränkande behandling och vårt arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering samt Stadsdelens nämndmål som blir våra gemensamma enhetsmål. Målen i verksamhetsplanen har vi processat i vår ledningsgrupp och arbetsplatsträffar. Medarbetarna har varit delaktiga och haft möjlighet att påverka innehållet i verksamhetsplanen genom sin analys, utvärderingar och på utvecklingsdagen i januari 2022.

#### Välkomnande

På Solberga/ Sjöängens förskolor arbetar vi utifrån en idé om en välkomnande förskola där alla ska känna sig väl bemötta, känna trygghet och omtanke. Där frågor välkomnas och synpunkter är värdefulla. Välkomnande mötesplatser som skapar meningsfullhet för barn, vårdnadshavare och personal.

#### Utforskande

En miljö som talar till alla sinnen där barn får tänka, prova, undersöka, skapa och lära på många olika sätt. En miljö med övervägande ostrukturerat material som ställer frågor och väcker lust att skapa. Medforskande och medskapande nyfikna pedagoger som iscensätter utforskande och föränderliga pedagogiska miljöer.

#### Delaktighet

Förskolans uppdrag handlar om att inkludera alla i en gemenskap, barn, vårdnadshavare och pedagoger. Denna gemenskap utgör grunden för vår verksamhet.

#### Tillit

Solberga/ Sjöängens förskolor ska vara trygga. Att våga ta plats utan att ta plats för någon.

Man ska tro på sig själv och sin förmåga. Olikhet ger mångfald och blir en tillgång för verksamheten.

Glädje

Glädje handlar om en känsla av välbehag. Att förundras och upptäcka saker tillsammans.

Estetik

Estetik är ett redskap för lärande. Genom våra sinnen får vi olika intryck och dessa intryck påverkar vårt intellekt och de känslor som skall bearbetas. Genom estetiska uttrycksformer berikas barns erfarenheter och deras fortsatta lärande.

Vi vill ge varje barn möjlighet att utveckla sin potential och sina förmågor fullt ut. En tydlig värdegrund som utgår ifrån alla människors lika värde och individuella rätt att vara olika genomsyrar vårt arbetssätt och ses som tillgång i det pedagogiska arbetet. För att värdegrunden ska genomsyra vår verksamhet i alla dess delar, arbetar vi utifrån en helhetssyn som vägleds genom våra ledord och principer.

### **Verksamhetsbeskrivning**

Solberga/ Sjöängens förskolor består av åtta förskolor. Dessa är Citrusgården, Prästängen, Skattkistan, Solängen, Sylvester, Äppelängen, Eken och Sjöstjärnan med totalt 27 grupper. Förskolan Citrusgården består i dagsläget av fem avdelningar. Två av dessa avdelningar nyttjar två paviljonger vars bygglov går ut under våren. Planen är att dessa avdelningar kommer kunna flytta till den nya förskolan Snabelskon som kommer att höra till enheten. Snabelskon kommer att rymma fyra avdelningar.

Snittet för antal inskrivna barn är ca 488. Andel anställda i barngrupp ca 100 och av dessa är 42,3% legitimerade förskollärare.

### **Solberga/ Sjöängens förskolors organisation och ledningsstruktur**

Ledningen består av en rektor, två biträdande rektorer och en administratör.

**Rektor** med det övergripande ansvaret för utbildningens alla delar; ekonomi, personal och den pedagogiska verksamheten.

**Biträdande rektorer** som tillsammans med rektor ansvarar för personal och att driva den pedagogiska utvecklingen framåt. Delta och driva operativa processer på förskolorna.

**Administratör** vars huvuduppgifter är fakturering, en viss del personaladministration samt beställning av varor.

**Samordnare är en pedagog** som ansvarar för den dagliga bemanningen på varje förskola.

**Arbetslagsansvarig förskollärare** finns på varje förskoleavdelning med ansvar att driva det pedagogiska arbetet framåt tillsammans med arbetslaget.

**Förskollärare:** Ansvarar för att leda och utvärdera processen dagligen.

**Arbetslag** Ansvarar för att processerna genomförs dagligen. Består av förskollärare och barnskötare.

## **Kvalitets och utvecklingsarbete 2022**

### **Förskolans lärmiljöer**

Enheten är en sammanslagning av tre olika enheter i Älvsjö med olika rutiner och arbetssätt. Enheten behöver arbeta för en likvärdig hög nivå på förskolorna med fokus på likvärdiga lärmiljöer och enhetlig användning av uppföljningsverktygen Stadens webbaserade kvalitetsindikator, WKI, och Planering och Bedömning, PoBen.

En stor variation i likvärdigheten finns av både förskolornas inomhus och utomhusmiljö. Förskolorna har kommit olika långt i sitt arbete med organisation, struktur, material och pedagogernas förhållningssätt. Det finns ett stort behov av utökat stöd i arbetet med likvärdighet så att läroplanens intentioner och de Stadsdels gemensamma ställningstaganden för likvärdiga lärmiljöer uppfylls. Vi har inlett vårt arbete med likvärdighet genom att tillsammans med arbetslagsansvariga starta implementeringen av de staddelsgemensamma ställningstagandena för likvärdiga lärmiljöer. Vi kommer arbeta för att skapa en likvärdig kvalitet på enhetens åtta snart nio förskolor. För att ge förskolorna en rejäl skjuts i arbetet med likvärdiga lärmiljöer har enheten ansökt om att få använda del av fond till vikariat tillsättning för att kunna förverkliga detta.

### **Språk och kommunikation – Högläsning- boksamtal – språkgenrer**

Enheten kommer under året att arbeta med fokus på språk och kommunikation. Högläsning är en viktig del i förskolans arbete. Alla avdelningar läser för barnen och oftast i samband med vilan. Vi vill att högläsning ska vara en planerad aktivitet och läsningen ska ske när barnen är pigga och utvilade. Det ska finnas tid och utrymme att samtala om boken efter läsningen för att barn ska få reflektera över det lästa.

### **Digitala verktyg**

Alla barn ska ges goda förutsättningar att använda digitala verktyg i lärandet och utmanas i sin användning av digitala verktyg i sitt lärande. Enheten kommer i de pedagogiska nätverken arbeta med digitaliseringsstrategin och utveckling av den egna kompetensen. De digitala lådorna som är inköpta till enheten kommer att implementeras.

### **Kompetensutveckling**


- Vidareutbildning till förskollärare för barnskötare.
- VFU-handledarutbildning.
- Arbetsmiljöutbildning för skyddsombud.
- Ledarskapsutbildning för blivande chefer.
- Rektorsprogrammet.
- Lokala forum/interna utbildningar i bland annat digitalisering, lärmiljöer, Skolplattformen mm
- Fördjupade föreläsningar/kurser i bland annat språk, TAKK- tecken, flerspråkighet
- Stadsdelsgemensam utbildning för enhetens kockar
- HLR och brandskydd
- Flerspråkighet i förskolan

### Medarbetarnas delaktighet






Medarbetarna har genom medarbetarsamtal och sina analyser av arbetet 2021 bidragit till underlaget för VP 2022. På APT i januari 2022 kommer VP behandlas i sin helhet.

### KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	83 %	88 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,6	3,6	År

## Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

### Beskrivning

Barnkonventionens intentioner präglar utbildningen och arbetet med normer och värden på våra förskolor. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Lyhörda, medvetna pedagoger erbjuder en stimulerande lärmiljö som väcker barns nyfikenhet på sin omvärld.

Undervisningen kännetecknas av lek, språk, kommunikation samt hållbar utveckling, där barnens förmågor tas tillvara i undervisningens utformning. Interkulturellt förhållningssätt präglar utbildningen samt förskolläraernas och barnskötarnas kommunikation med barn och vårdnadshavare.

### Förväntat resultat

Utbildning och undervisning utformas utifrån alla barns rättigheter, behov och intressen. Utbildning och undervisning präglas av ett interkulturellt och normkritiskt förhållningssätt. Alla barn utmanas i sin språkutveckling genom en medvetet planerad utbildning och undervisning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Vårdnadshavares sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden	88		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningens resursenhet ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling i syfte att utveckla det förebyggande och främjande arbetet så att det stärker alla barns möjligheter att utvecklas utifrån sin egen förmåga	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningens förskoleavdelning ska utveckla arbetet med minoritetsspråk	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska utveckla sina arbetssätt som rör barns rättigheter	2022-01-01	2022-12-31

Enhetsmål: Vid Solberga- Sjöängens förskolor är gruppen en tillgång där varje barn har en självklar plats, ges utrymme och blir lyssnat på

### Förväntat resultat

- En tillgänglig och begriplig lärmiljö där barn har en självklar plats där de blir lyssnade på och ges utrymme
- I projektplanen framgår tydligt att barnens intressen och behov styr undervisningens innehåll och upplägg

## Arbetsätt

Enhetens medarbetare arbetar aktivt med den sociala lärmiljön utifrån förvaltningen ställningstagande för likvärdiga lärmiljöer. Lärmiljön utformas så att den är tillgänglig så att alla barn ska hitta stimulerande och meningsfulla aktiviteter. Enhetens dokument för likvärdiga lärmiljöer är ett stöd för att planera och organisera för vilka lärmiljöer alla barn ska ha rätt att möta, hur dessa miljöer ska se ut samt vilket förhållningssätt och barnsyn som ska råda.

\* En kartläggning av barns lika behov kommer göras på gruppnivå, individnivå och organisationsnivå.

\* Barnen delas in i mindre gruppkonstellationer över dagen för att alla barn ska komma till tals, pröva demokratiska arbetsformer och utveckla förmåga att samarbeta.

\* Barns intressen, teorier, hypoteser och behov ligger till grund för projektplaneringen. För att motverka traditionella könsmonster observeras barns lek och miljön kartläggs.

\* Två gånger om året följs arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering upp.

\* "Plan mot kränkande behandling" är väl känd hos medarbetare och arbetas aktivt med vid behov och följs upp kontinuerligt.

\* Ett interkulturellt förhållningssätt präglar undervisningen med särskild hänsyn till Barnkonventionen. Barns rättigheter beaktas i alla beslut som berör barnen.

## Uppföljning

Uppföljning och säkerställande av målen sker i de pedagogiska nätverken och utvecklingsgruppen. Uppföljning sker av arbetslagen via analyser i planering och bedömning och via WKI. Förskollärarna ansvarar tillsammans med arbetslaget att arbetet utvärderas och följs upp.

## **Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i lärmiljöer av hög kvalitet**

### Beskrivning

Utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö är lika viktiga delar som tillsammans skapar goda förutsättningar för barns lärande och utveckling.

Fysisk rörelse och hållbar utveckling är särskilt prioriterade områden. Målet är att främja hälsosamma vanor och rörelseglädje hos barn. Det handlar även om att barn ska få utveckla sin identitet och känna trygghet i den. Barns digitala kompetens utmanas och de digitala resurserna används på ett genomtänkt sätt i undervisningen. Kunskap om digitaliseringens möjligheter och dess utmaningar är vägledande.

Som stöd för att planera och utveckla utbildning och undervisning använder pedagogerna



gemensamma strategidokument och ställningstaganden om språk, kultur, fysisk rörelse och måltid samt digitala verktyg.

### Förväntat resultat

Alla barn utforskar, leker och kommunicerar i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer. Alla barn utmanas genom en medvetet planerad utbildning och undervisning som synliggör sambandet mellan goda matvanor, fysisk aktivitet och hälsa.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens förskoleavdelning ska tillsammans med förskoleenheterna utveckla sitt strategiska kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning fortsätta att implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden för digitala verktyg i undervisningen.	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning fortsätta att implementera den stadsdelsgemensamma rörelsestrategin för fysisk aktivitet och hälsa samt matstrategin.	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden för en likvärdig och tillgänglig lärmiljö.	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning implementera det stadsdelsgemensamma underlaget för stadens språkprogram.	2022-01-01	2022-12-31

**Enhetsmål:** Varje barn i Solberga- Sjöängens förskolor möts av lärmiljöer där organisation/ struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner

### Förväntat resultat

- Barnen på enhetens förskolor möter likvärdiga lärmiljöer enligt stadsdelens gemensamma ställningstaganden för en likvärdig och tillgänglig lärmiljö
- Förskolornas pedagogiska utemiljö bidrar till att barnen på enhetens förskolor tar del av daglig rörelse
- Barnen på enhetens förskolor erbjuds högläsning dagligen
- barnen på enhetens förskolor serveras en god, vällagad och näringsriktig mat med hänsyn tagen till riktlinjer och rekommendationer

### Arbetsätt

Vi skapar undervisningsmiljöer där barn stöttas i sitt lärande utifrån ställningstaganden för en likvärdig och tillgänglig miljö. En lärmiljö består av en fysisk miljö, social miljö och pedagogisk miljö som tillsammans skapar förutsättningar för lärande. Dessa behöver arbetas parallellt med för att skapa gynnsamma förutsättningar.

Enheten har ansökt om att få använda del av fonden för att intensifiera och ge arbetet med likvärdiga miljöer en rejäl skjuts. Nyckelpersoner planeras att utses för att kunna driva arbetet

verksamhetsnära på de olika förskolorna tillsammans med biträdande rektorer.

\* Projektarbete har fokus på språk och litteratur. Vi implementera det stadsdelsgemensamma språkprogrammet. I avdelningarnas projektplaner beskrivs det språkutvecklande arbetet. De digitala verktygen kommer att användas i projektarbetet.

\* Aktiviteter, innehåll och material är kopplade till läroplanens mål.

\* Vi erbjuder barn planerad högläsning och boksamtal i mindre grupper.

\* De av kockarna framtagna dokumentet "Riktlinjer för kost vid Solberga- Sjöängens förskolor" implementeras.

För att uppnå enhetens förväntade resultat kommer vi i våra pedagogiska forum och på APT diskutera undervisandeförhållningssätt, bemötande, barnsyn och förutsättningar i den fysiska miljön.

### Uppföljning

Uppföljning och säkerhetsställande av målet sker i PoBen. Under juni månad gör varje avdelning en utförlig utvärdering av samtliga mål. Uppföljning görs i förskolans pedagogiska nätverk.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel vårdnadshavare som upplever att barnet använder digitala verktyg i sitt lärande	75		År
Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen	84		År
Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk	85		År

## KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

**Nämndmål: Invånarna i Hägersten-Älvsjö har tillgång till ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter**

### Beskrivning

Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga. Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Särskilda medel för kultur och skapande finns avsatta för att stimulera och utveckla detta arbete.

Tillgång till kultur spelar en viktig roll för barn och unga som skapar sin identitet. Den kan visa på möjlighet att formulera och uttrycka sig, bjuda på upplevelser som berikar, utmanar

och bekräftar. För att nå nya målgrupper är det angeläget att alla barn får prova olika former av skapande och kultur tidigt. Förskolan är därför en given mötesplats som kan ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. Kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen. Kulturpengen är baserad på antalet inskrivna barn i förskolan..

Stadsdelsnämnden har utformat ett gemensamt ställningstagande för alla förskolor avseende arbetet med kultur i förskolan. Ställningstagandet ska vara ett stöd för medarbetarna i undervisningen samt kunna användas som information till vårdnadshavare. Implementering pågår och fortsätter under 2022.

Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Stadsdelsnämnden ska i samarbete med kulturnämnden och stadens fria kulturaktörer verka för att fler barn kommer i kontakt med kulturverksamheter.

Unga får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Ett nätverk utformas med aktörer från olika organisationer, föreningar och delar av stadens verksamheter i syfte att samverka och informera om fritids- och kulturverksamheter i stadsdelen främst för barn och unga.

Stadsdelsnämnden har samarbete med biblioteken i stadsdelen. Fysiska möten kompletteras med digitala alternativ för att öka tillgängligheten för barn och ungdomar.

De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer. Äldreomsorgen har sju öppna mötesplatser bestående av två aktivitetscenter och fem träffpunkter, beredskap för Covid19-anpassade aktiviteter finns. I samarbete med kulturnämnden sker en särskild satsning på kultur för äldre i äldreomsorgens verksamheter. Stadsdelsnämnden planerar att bjuda in äldre till kulturevenemang under året.

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag. Flera av de lokala föreningarna tar ett stort ansvar för att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelen och bjuder in såväl nya besökare som erfarna.

Utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program, utvecklar stadsdelsförvaltningen arbetet med att systematiskt inventera lokalbestånd och behov av lokaler för kultur, fritid och föreningsliv i stadsdelen för att bidra till stadsövergripande samhällsplanering som ska ge lika

möjligheter till deltagande och skapande samt ett kreativt och attraktivt Stockholm. I arbetet strävar förvaltningen efter att hitta ett sätt för föreningar att nyttja lokaler och utrymmen på Medborgarkontoret i Älvsjö.

Stadsdelens parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation. Möjlighet till spontanidrott finns bland annat vid de nya utegymmen och konstgräsplanerna.

### Förväntat resultat

Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Barn på förskola och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, träffpunkter och genom sina organisationer.

Boende på förvaltningens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Ett nätverk med aktörer kring barn och ungas fritids- och kulturaktiviteter finns för att planera, informera och samordna verksamheter och resurser, med syftet att bredda deltagandet och nå nya målgrupper, öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska verka för att nyttja de erbjudanden som ges via kulanpremien i syfte att fler barn ska ta del av kultur.	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden Förskolan som kulturell mötesplats, för förskolans arbete med kultur.	2022-01-01	2022-12-31

Enhetsmål: Enheten erbjuder kultur för, av och med barn

### Förväntat resultat

-Barnen tar del av olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan av barn, med barn och för barn.

### Arbetsätt

Barnen i enheten tar del av kultur i olika former. Barnen besöker närmiljö och natur. Andra kulturupplevelser kan vara musik och musikföreställningar, museibesök, biblioteksbesök, teaterföreställningar, besök på olika kulturhistoriska platser.

\*På förskolorna finns det i den pedagogiska miljön tillgång till olika uttrycksformer med möjligheter till eget skapande i form av målning, lera, drama, dans och musik med mera.

\*Förskolan har återkommande traditioner som vidgar begreppet kultur. Förskolan kommer att uppmärksamma svenska och andra kulturella traditioner. Varje avdelning är försedd med mångkulturella almanackor. Genom att uppmärksamma olika traditioner kommer barnen att

utveckla sin förmåga att förstå och leva sig in i andras värderingar och villkor.

\*Enheten kommer att tillvarata barnens, pedagogernas och vårdnadshavarnas kompetenser för att utveckla barnens intresse för dans, musik, sagor, konst m.m. Barnen kommer att erbjudas att ta del av dessa kulturyttringar från andra kulturer.

### **Uppföljning**

Uppföljning och säkerhetsställande av målet sker i skolplattformen och i de pedagogiska nätverken. Under juni månad gör varje avdelning en utförlig utvärdering av samtliga mål. Målet följs även upp och analyseras i relation till förskoleundersökningen.

**KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö**

### **Nämndmål: Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är en fossilfri organisation år 2030**

#### **Beskrivning**

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan (MKHP) gäller även under 2022. Stadsdelsnämnden tar med sin MKHP ett krafttag vad gäller miljöfrågorna. Fokusområdena kommer från stadens miljöprogram. Många av miljöfrågorna är sådant som stadsdelsnämnden har arbetat med tidigare - att verksamheterna ska arbeta med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor etc. Dock så innebär stadsdelsnämndens MKHP en konkretisering av hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå målet att vara fossilfria år 2030.

Vidare arbetar stadsdelsnämnden med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas med utgångspunkt ur förra årets inventering av investeringsbehov. Pengarna är tänkta att gå till energieffektiviseringsåtgärder i form av LED och nya vitvaror.

När upphandlingen av ny parkentreprenad görs under 2022 ska tydliga miljökrav ställas för att minska förvaltningens indirekta klimatpåverkan. Parkentreprenaden använder många tunga fordon och arbetsmaskiner och är därför en stor indirekt utsläppskälla för stadsdelsnämnden. Idén är att ställa krav på elektrifiering och biodrivmedel.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska förvaltningen få ner sina utsläpp från livsmedel med 25 procent till 2023. Livsmedelsinköp är förvaltningens största källa av växthusgaser.

## Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden implementerar den lokala miljö- och klimathandlingsplanen som konkretiserar miljöprogrammets mål. I den ingår bland annat att stadsdelsnämnden ska minska användningen av plast i verksamheterna.

Matavfall har återvunnits i hög grad där det är möjligt och samtliga verksamheter som regelbundet serverar måltider har alla matåtervinningsmöjligheter.

Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin.

Den relativa energiförbrukningen i stadsdelsnämnden har minskat.

Utsläpp från stadsdelsnämndens verksamheter, både direkta och indirekta, har minskat.

Stadsdelsnämnden ska vara en fossilfri organisation år 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska genom regelbunden uppföljning och kunskapsspridning få ner klimatpåverkan från livsmedelsinköp.	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningens verksamheter ska arbeta för att minska användningen av plast.	2022-01-01	2022-12-31

Enhetsmål: Enheten arbetar för att Hägersten-Älvsjö är en fossilfri organisation 2030

## Förväntat resultat

-Andel inköpta ekologiska livsmedel är minst 60% på alla enhetens förskolor

-Alla inköp görs via Agresso

-Alla avdelningar har nått minst nivå 2 i kemikaliesmartförskola

## Arbetsätt

Alla beställningar som görs till enheten görs i Agresso utifrån ett medvetet förhållningssätt.

\* Vi väljer kemikaliesmarta varor och arbetar utifrån "Vägledning för Kemikaliesmart förskola", så att alla förskolor ligger på nivå 2 och är på väg mot nivå 3

\* Enhetens kockar har köksmöten där de inspirerar varandra till inköp och diskuterar matsvinn, vegetarisk och ekologiskmat. Kockarna använder Agresso som inköpsmodul. Andelen ekologiska varor följs upp på varje förskola. Under våren deltar alla kockar i en stadsdels övergripande utbildning i hållbarhet och ekologisk mat.

## Uppföljning

Uppföljning och säkerhetsställande av målet sker varje månad i budget.

Vid köksmöten följs kockarnas arbete upp.

## **KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden**

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

### **Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom givna ekonomiska ramar**

#### **Beskrivning**

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Avdelningen för social omsorg fortsätter arbetet med ekonomi i fokus med särskild tyngdpunkt på långsiktiga anpassningar utifrån ekonomiska förutsättningar. En utökad samverkan internt och externt är nödvändig i det fortsatta arbetet. De myndighetsutövande enheterna inom individ- och familjeomsorgen arbetar utifrån översyn av placeringskostnader med alternativa men fullgoda lösningar samtidigt som den egna öppenvården utvecklas för att möta och följa våra invånares behov. Förändringar i organisation och bemanning kan bli nödvändiga. Utifrån ett minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos målgruppen pågår i vissa utförarverksamheter samlokalisering samt utveckling av verksamhetens utformning och innehåll. Organisation och bemanning ses över och anpassningar genomförs för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi där verksamheterna kan bedrivas inom given budgetram.

#### **Förväntat resultat**

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Enhetsmål: Enheten bedriver verksamheten inom givna ekonomiska ramar

#### **Förväntat resultat**

-En budget i balans



#### **Arbetsätt**

Verksamheten ryms inom tilldelad budget och ekonomiska uppföljningar görs varje månad. Om ett underskott befaras görs en översyn av personaltätheten och barnantalet, då dessa två faktorer och sambandet mellan dem ger störst ekonomisk effekt. Vi har ett tätt samarbete med förvaltningens köhandläggare så att erbjudanden om förskoleplats skickas ut . All personal på förskolan får kontinuerlig information om budgetläget på APT.

## Uppföljning

Uppföljning sker pågående under hela året. Ekonomiuppföljningar med prognoser från controller varje månad, kvartal- och tertialuppföljning och vid bokslut.

**KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna**

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

## Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö

### Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet fortsatt ha fokus inom tre områden; arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap. I den relativt nya stadsdelsnämnden är det viktigt att fortsätta skapa en gemensam grund och stärka cheferna i de kunskaper och processer som säkerställer ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivarfrågor och på så sätt stärka arbetsgivarvarumärket både internt och externt.

### Arbetsmiljö

Arbete inom arbetsmiljöområdet är fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och trivas i arbetet. Ett tillgängligt ledarskap är här viktigt för att kunna skapa och säkerställa en god arbetsmiljö. Det är även viktigt att säkerställa att arbetsmiljön är fri från kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och repressalier. Chefer ska ha god kunskap om ovanstående och förvaltningen fortsätter att regelbundet genomföra utbildning inom områdena. Utbildningar för chefer och skyddsombud inom grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete planeras också fortsätta under kommande år. Att arbeta förebyggande för att sänka sjukfrånvaron är fortsatt prioriterat. Stadens rehabiliteringsprocess tydliggör hur arbetet ska ske vid såväl kort- som långtidsfrånvaro och det är av största vikt att denna process följs.

Friskvård och att ha ett främjande och förebyggande hälsoperspektiv är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för medarbetare att må bra. Alla medarbetare på förvaltningen erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet och verksamheten så tillåter. Medarbetare med lägre sysselsättningsgrad än heltid erbjuds friskvårdstid i proportion till sysselsättningsgrad. Alla medarbetare kan som anställda inom Stockholms stad, köpa årskort på stadens sim- och idrottsvallar till ett subventionerat pris. Medarbetare kan även välja att få annan godkänd friskvårdsaktivitet subventionerad till ett belopp som fastställs av



förvaltningens årsvis, för närvarande 1 200 kronor per år.

### Kompetensförsörjning

Chefer ska ha en god kunskap inom stadens kompetensförsörjningsprocess för att långsiktigt ha en plan för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. För att stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering inom respektive verksamhetsområde. Vid rekryteringar är det viktigt att säkerställa att den enskildes kompetens blir avgörande och att ingen diskriminering sker. Vid chefsrekrytering är det även viktigt att de fem kompetenserna i stadens chefsprofil är vägledande i rekryteringen och urvalet. Stadsdelsnämnden fortsätter därför att stärka chefer i kunskap om stadens kompetensbaserade rekryteringsprocess.

Medarbetare med ofrivillig deltid som anmäler önskemål om högre sysselsättningsgrad ska erbjudas det när möjlighet uppstår. Arbetet med att öka kunskapen om projektet ”heltidsresan” och en god bemanningsplanering fortsätter under kommande år där det nya schema- och bemanningssystemet Medvind även har startat inom flera verksamheter.

### Chefsuppdrag och ledarskap

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Chefer ska stötta och stärkas i detta för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet och hantera förändringar och komplexa situationer.

Stadens nya chefsprofil grundar sig i det transformerande ledarskapet, eller Full Range leadership-modellen, en modell som länge dominerat forskningen. Chefsprofilen består av fem kompetenser och utgör en plattform för stadens syn på chefers ledarskap. Chefsprofilen är vägledande i arbetet med aktiviteter inom ledarutveckling som stadsdelsnämnden arbetar med under 2022.

Chefer som i den nya stadsdelsnämnden är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare. Stadsdelsnämnden kommer även kommande år att ta fram en s.k. chefsutvecklingstrappa med olika nivåer av utbildningsblock kopplat till grundnivå respektive fortsättningsnivå. Utvecklingsinsatser för chefer kan även ske genom dels genom stadens chefsutvecklingsprogram och dels andra stadsövergripande upphandlade insatser.

### Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.

Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.

Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska implementera arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare i det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2022-12-31

Enhetsmål: Enheten är en god arbetsgivare med en god arbetsmiljö

### **Förväntat resultat**

- Sänkt sjukfrånvaro
- Ett gott arbetsklimat

### **Arbetsätt**

Vi uppmuntrar medarbetarna att använda friskvårdsbidraget för ett ökat välmående. Då det behövs samarbetar vi med företagshälsovården. Enheten arbetar aktivt med rehabilitering för att medarbetarna skall komma tillbaka i arbete så snabbt som möjligt.

Varje år har biträdande rektor eller rektor ett medarbetarsamtal och ett lönesamtal med medarbetarna. Under medarbetarsamtalet som har fokus på medarbetarskapet, har man en dialog om arbetet och hur man bidragit till verksamhetens kvalitet. Det lönesättande samtalet utgår från stadens lönekriterier.

På enheten har vi inrättat en arbetsmiljögrupp där skyddsombud och andra intresserade ingår tillsammans med rektor. Vid våra APT:n är arbetsmiljö en stående punkt på dagordningen. Enheten har på APT haft workshops om förbättrad arbetssituation utifrån de fokusområden som framkom i det stadsövergripande projektet. Resultatet från våra egna workshops kommer utgöra en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

### **Uppföljning**

Den årliga medarbetarenkäten som presenteras för medarbetarna på arbetsplatsträffar.

## **Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på resultat för invånarna**

### **Beskrivning**

En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna. Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna.

### **Förväntat resultat**

Stadsdelsnämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.

Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar.

Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

## **Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter**

### **Beskrivning**

Nämndens arbete med att utveckla innovation och digitalisering kommer att intensifieras. Bland annat kommer en innovationsansvarig att utses för att driva frågorna. Stödet till verksamheterna i innovation och digitalisering ska öka och innovationer och idéer kring digitalisering ska uppmuntras. Nämnden kommer att arbeta aktivt för att bygga digital kompetens i stadens verksamheter. Detta inkluderar beställarfunktion av digitala tjänster och produkter.

Stadsdelsnämnden ska bidra till att utveckla stadens arbete med säkerhetsskydd och informationssäkerhet. Nämnden har en utsedd informationssäkerhetssamordnare och ett lokalt dataskyddsombud. Medarbetarna på förvaltningen ska ha kunskap om informationssäkerhet och vad det innebär för deras verksamhet. Under 2022 kommer förvaltningen att utse informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer. De kommer representera sina verksamheter och deltar i arbetet med att kartlägga övergripande system, program, processer och arbetssätt. Stadsdelsnämnden behöver öka andelen medarbetare som tar del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd under 2022.

#### **Avdelningen för förskola**

Förskoleavdelningen har formulerat ett antal pedagogiska ställningstaganden kopplat till digitalisering som ska utgöra stöd för undervisning samt förtydliga förskolans digitaliseringsuppdrag, både för medarbetare och för vårdnadshavare. Implementeringen av den lokala digitaliseringsstrategin och ställningstaganden för digitala verktyg i undervisningen fortsätter under 2022, parallellt med utvecklingen av arbetssätt för det systematiska kvalitetsarbetet i Skolplattformen. Satsningar på digitala verktyg både för barn och pedagoger fortsätter parallellt med kompetensutveckling kring användning av digitala verktyg i undervisningen.

#### **Avdelningen för social omsorg**

Avdelningen uppmärksammar och möjliggör ett modigt ledarskap och engagerade medarbetare som bidrar till fortsatt innovation och utvecklingsarbete. Arbetet med att socialtjänsten ska bli mer effektiv och utveckla användandet av digitalisering och e-tjänster fortsätter. Den digitala utvecklingen fortgår även internt med fortsatta digitala möten och användandet av olika verktyg för att öka interaktionen vid dessa. En kartläggning av den digitala kunskapen görs inom grupp- och servicebostäderna samt bland deltagare inom de socialpsykiatriska verksamheterna för att stärka den digitala delaktigheten. Avdelningen utvecklar och stärker arbetet med digitalisering för deltagare i dagliga verksamheter och personer med daglig assistans med syftet att öka graden av delaktighet och motverka isolering i pandemins spår. Ett projekt för utveckling av kring digitalt (SMART) föräldrastöd pågår.

#### **Avdelningen för äldreomsorg**

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov. Ett projekt med en digital samordnare kommer att genomföras under 2022 för att stötta medarbetare och chefer inom äldreomsorgen i användandet av olika tekniska lösningar. Införandet av smarta lås inom hemtjänsten påbörjas i början av 2022, arbetet med att erbjuda digitala inköp fortgår samt att förvaltningen inväntar direktiv gällande införandet av digitala nattillsyner.

Avdelningen för samhällsplanering och intern service  
Avdelningen ska planera för det långsiktiga digitaliseringsarbetet på förvaltningen och strukturera upp detta. Vidare ska en IT-samarbetsyta lanseras och även ett bokningssystem för el-cyklar. Det kommer också att tas fram en struktur för ett digitaliseringsnätverk där alla verksamheter ska involveras.

### **Förväntat resultat**

Innovationer och digitala arbetssätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheterna. Verksamheterna är innovativa och använder digitala lösningar och annan välfärdsteknik. Verksamheterna har hög kvalitet och det finns en jämlik tillgång till gott stöd och service. Andelen medarbetare som tagit del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd har ökat.

## **Redovisning av ekonomi**

### **Resursanvändning**

Ledningsgruppen  
Utvecklingsgrupp  
Pedagogiska nätverk

APT  
Resursenheten  
Arbetslagsreflektion  
Pedagogisk utvecklingstid  
Medarbetare med särskild kompetens/ Nyckelpersoner.

### **Budget 2022**

#### **Budget 2022**

Budget är det som överordnat styr verksamheten. Vi strävar alltid efter att nå en budget i balans. Med att göra oss attraktiva både som arbetsgivare och ha nöjda vårdnadshavare ökar våra möjligheter till en budget i balans. Budgetarbetet följs upp varje månad av rektor, administratör och controller. Vi använder oss av inköpssystemet Agresso vid inköp av varor till enheten.

## Övrigt

### **Hantering av klagomål, synpunkter och förbättringsförslag**

Klagomål är en gåva! Alla klagomål och synpunkter bemöts med inställningen att vi alltid kan förbättra oss. Klagomål hanteras enligt stadsdelens gång för klagomålshantering

### **Agenda 2030**

Verksamheten arbetar med att sortera matavfall, minska matsvinnet och minska användningen av plast. Vi genomför åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.